

Долината на тракийските царе – мистика, очарование и величие

На 11 януари Българското посолство и Българският културен институт в Прага откриха новия творчески сезон с изложбата „Царският некропол на тракийския град Севтополис“. Експозицията е дело на фотографите Иво Хаджимишев, инж. Стефан Папукчиев, Иво Косев и Стефан Димов, и се осъществява от Министерството на културата на Република България със съдействието на община Казанлък и Националната комисия на ЮНЕСКО.

Гробниците, светилищата и ценните предмети от т. нар. „долина на тракийските царе“ свидетелстват за сложните религиозни практики на одрисите, както и за богатството на техните владетели. Тракийската култура е част от голямата средиземноморска антична цивилизация, заедно с египетската, финикийската, елинската и малоазийската. Всичко това, както и фактът, че в началото на 2018 г. България пое председателството на Съвета на Европейския съюз, обуслови големия интерес към изложбата. На вернисажа присъстваха дипломати, хора от различни сфери на обществения и културния живот.

Експозицията включва фотографии от девет гробници от некропола на Севтополис – столица на одриския владетел Севт III: Казанлъшка тракийска гробница; Култово-погребален комплекс в надгробна могила „Оструша“; Гробница в надгробна могила „Голяма Косматка“; Гробница в надгробна могила „Шушманец“; Гробница в надгробна могила „Голяма гола могила“, т. нар. „Грифоните“; Гробница в „Малка гола могила“, т.

нар. „Хелвеция“; Гробница в надгробна могила т. нар. „Голяма Арсеналка“; Гробница в надгробна могила т. нар. „Сарафова могила“ („Крън 2“); Зидан гроб в надгробна могила, т. нар. „Светицата“. Те са сред най-добре съхранените образци на тракийската некрополна архитектура – впечатляващи съоръжения, съчетали в себе си, както натрупани от векове строителни умения, така и модерни за времето си елементи и технологии. Те дават най-ясна представа за многообразието в архитектурно и художествено отношение на тракийските паметници, свързани с погребалните вярвания. Сред тях има примери на прецизно изпълнени помещения с четириъгълен или кръгъл план с плоско, двускатно или куполно покритие, изградени от гранитни квадри. Изключително разнообразна е архитектурната и художествената декорация, като при всяка гробница е приложен индивидуален творчески подход. Не липсват примери на скулптирани елементи и на покриване на стените с цветни фризове. Повечето от гробниците имат художествено изработени двукрили каменни врати и гробно

ложе в погребалната камера. Както във всички тракийски гробни съоръжения, така и в тези, които оформят могилния некропол, се откриват разнообразни дарове, които демонстрират богатството и престижа на погребаните в тях. Някои от тези предмети са единствени по рода си не само по отношение културата на траките, но и в световен мащаб – изящно изработени съдове от благородни метали, красиви накити, богато украсени елементи, оръжия и снаряжения с голяма културна и художествена стойност. Популярност в световен мащаб вече имат маската, изработена от дебел златен лист, както и изработената от бронз глава на Севт III.

2018 г. е обявена за Европейска година на културното наследство и няма как да не открием символика във факта, че една от най-древните европейски цивилизации – българската, председателства Съвета на ЕС през тази година. Изложбата „Царският некропол на тракийския град Севтополис“, представена в чешката столица, е ярко доказателство за нашия принос към културно-историческото наследство – на Европа и на света. ◆